

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Калашника Андрія Сергійовича за темою «Адміністративно-правові засади реагування на виклики та загрози національній безпеці України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право

Актуальність тематики. Тема наукової роботи Калашника Андрія Сергійовича є безумовно актуальною та своєчасною, оскільки реалізація прав громадян на безпечне для життя та здоров'я середовище, не можливе без належного адміністративно-правового реагування на виклики та загрози національній безпеці України.

Дисертаційне дослідження будується на системному підході до предмета дослідження, характеризується належним рівнем наукових узагальнень, що надає можливість розглянути тему у повному обсязі, запропонувати необхідний понятійний апарат, сформулювати відповідні науково-практичні рекомендації.

У дисертаційному дослідженні чітко та послідовно сформульовані мета та завдання дисертаційного дослідження. Їх постановка та обґрунтованість дозволяють розкрити основний зміст теми. Об'єкт і предмет дисертаційного дослідження визначені у відповідності з вимогами МОН України та дозволяють всебічно проаналізувати поставлену проблематику, розкрити основний зміст теми.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна відповідають рівню такого дослідження. Попри значну кількість наукових досліджень у сфері адміністративного права та безпекової складової державного управління, проблематика належного адміністративно-правового забезпечення реагування на виклики та загрози національній безпеці України й надалі залишається недостатньо цілісно розробленою. Найчастіше вона висвітлюється через аналіз окремих аспектів, зокрема діяльності суб'єктів сектору безпеки і оборони, правового режиму воєнного стану, координації та міжвідомчої

взаємодії, без комплексного осмислення єдиного адміністративно-правового механізму реагування на сучасні безпекові виклики. Водночас наука адміністративного права має належний методологічний та інструментальний потенціал для формування сучасної моделі правового реагування, яка буде не лише нормативно визначеною конструкцією, а й дієвим засобом забезпечення стійкості держави, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та публічної безпеки і порядку. Саме тому тема дисертаційного дослідження обрана вдало з огляду на її актуальність, теоретичну значущість і практичну цінність для сучасної науки адміністративного права.

На виконання завдань дослідження в межах дисертації було: з'ясовано правову природу, види та джерела поширення викликів та загроз національній безпеці та національним інтересам України з урахуванням зовнішньополітичних та внутрішніх умов; визначено особливості адміністративно-правового реагування на виклики та загрози національній безпеці України; вивчено світовий досвід адміністративно-правового реагування на виклики і загрози національній безпеці та окреслити шляхи його використання в Україні; охарактеризовано нормативні засади сучасної системи реагування на виклики та загрози національній безпеці України; уточнено систему суб'єктів адміністративно-правового реагування на виклики та загрози національній безпеці України, а також особливості їх координації та взаємодії; визначено форми та методи адміністративно-правового реагування на виклики та загрози національній безпеці України; з'ясовано особливості адміністративно-правового забезпечення ідентифікації (оцінки) та моніторингу загроз національній безпеці; підкреслити значення паспортизації загроз національній безпеці та визначити особливості її проведення в сучасних умовах; розглянуто місце демократичного цивільного контролю за сектором безпеки і оборони серед заходів реагування на виклики та загрози національній безпеці України; визначено адміністративно-правові заходи запобігання та нейтралізації внутрішніх та зовнішніх інформаційних загроз національній безпеці України.

Загальне позитивне враження від поданого дослідження підкріплюється отриманими результатами, які характеризують його **наукову новизну**.

Обґрунтовано доцільність доопрацювання законотворцем наявних стратегій, що перелічені у Законі України «Про національну безпеку України», шляхом внесення до них додаткового розділу «Заходи оцінки та моніторингу викликів та загроз необхідних для реалізації Стратегії» з чітким переліком необхідних заходів відповідно.

Повнота висвітлення результатів дослідження зумовлена тим, що основні положення та результати дисертації викладено в чотирьох наукових статтях, що визначені як фахові з юридичних дисциплін, а також у шести тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Дисертаційне дослідження виконане автором самостійно з урахуванням останніх досягнень у галузі теорії адміністративного права та процесу. Усі сформульовані в ньому положення, висновки та пропозиції обґрунтовані на основі особистих досліджень дисертанта. Для аргументації власних положень і висновків дослідник використовував напрацювання інших дослідників, належні посилання на які містяться в роботі.

Дисертацію оформлено відповідно до вимог, встановлених МОН України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони мають як науково-теоретичну, так і практичну сферу застосування. Положення та висновки дисертації можуть бути підґрунтям для подальшого дослідження адміністративно-правових засад реагування на виклики та загрози національній безпеці України.

Дискусійні положення дисертаційного дослідження. У цілому позитивно оцінюючи дисертацію Калашника А.С., необхідно висловити ряд зауважень, звернути увагу на твердження, що викликають сумніви та можуть слугувати підґрунтям для дискусії під час її захисту:

1. У підрозділі 2.3. дисертації вдало систематизовано форми та методи адміністративно-правового реагування на виклики та загрози національній безпеці України, однак окремі елементи запропонованої класифікації

потребують додаткового уточнення, оскільки частина з них має характер радше напрямів безпекової діяльності або змістовних сфер впливу, ніж власне адміністративно-правових форм реагування у класичному розумінні.

2. Автором проаналізований значний обсяг наукових праць українських дослідників, водночас, на нашу думку, необхідно активніше залучати праці іноземних дослідників у сфері адміністративно-правового забезпечення реагування на виклики та загрози національній безпеці України.

3. Доволі логічним результатом роботи здобувача стала б розробка комплексної державної стратегії забезпечення національної безпеки України на довгострокову перспективу, насамперед із врахуванням особливостей реагування на відповідні виклики та загрози в умовах дії правового режиму воєнного стану. Також доречним було б запропонувати і проєкт основних положень такої стратегії.

4. Потребує систематизації і емпірична база дослідження, оскільки її складові наведено переважно описово, без достатньо чіткого розмежування за видами, значенням і роллю у підтвердженні авторських висновків.

Висловлені зауваження не впливають на позитивну оцінку виконаної роботи і викликані скоріше наявністю новаторських ідей, а також складністю обраного предмету наукового аналізу.

На підставі викладеного слід резюмувати, що дисертація Калашника А.С. є завершеною самостійною працею, в якій отримано ряд нових науково обґрунтованих теоретичних результатів, що в сукупності вирішують конкретне наукове завдання, яке полягає у формуванні цілісного наукового підходу до розуміння адміністративно-правових засад реагування на виклики та загрози національній безпеці України, визначенні їх сутності, змісту, системи, особливостей нормативного забезпечення та практичної реалізації, а також в обґрунтуванні напрямів удосконалення адміністративного законодавства і механізмів державного реагування у відповідній сфері. Вона відповідає вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 та вимогам постанови Кабінету Міністрів України

від 12.01.2022 № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор – Калашник Андрій Сергійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Рецензію підготувала:

Доцент кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

Станіслава МИРОНЮК

Підпис МIRONЮК С.А. засвідчую:

Проректор

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

доктор юридичних наук, професор

Олександр ЮНІН